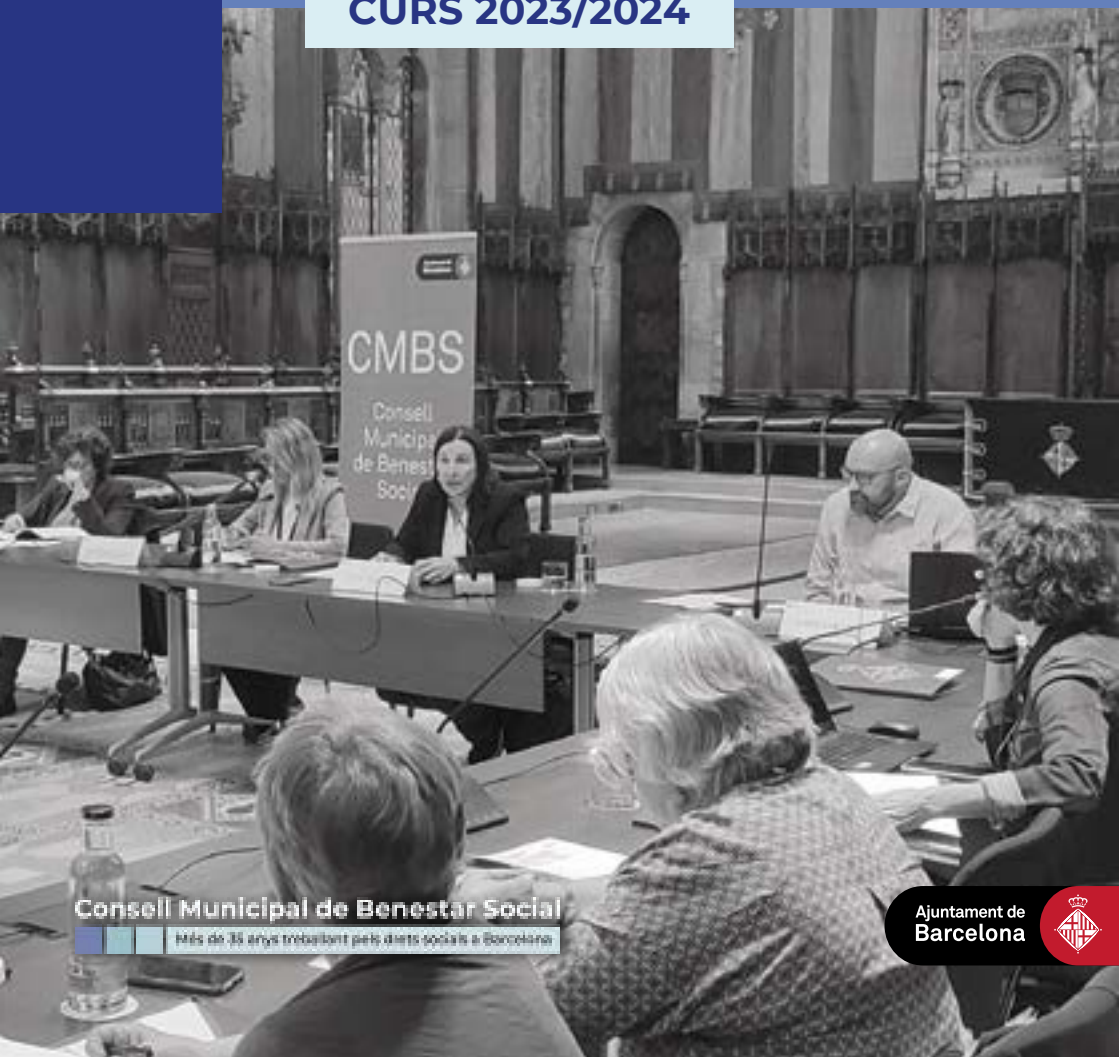

Informe d'incidència

del Consell Municipal
de Benestar Social

CURS 2023/2024

Consell Municipal de Benestar Social

Més de 34 anys treballant pels drets socials a Barcelona

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

1

INTRODUCCIÓ

4

2

EL CMBS EN XIFRES

8

3

ACTIVITAT DEL PLENARI

10

4

ACTIVITAT DE LA COMISSIÓ PERMANENT

16

5

VISITES, SESSIONS OBERTES I SINERGIES

22

6

PREMIS MONTSERRAT ROIG

26

7

ACTIVITAT I PROPOSTES DELS GRUPS DE TREBALL DEL PLENARI **30**

7.1 GRUP DE TREBALL DE DROGODEPENDÈNCIES 31

7.2 GRUP DE TREBALL DE SALUT 36

7.3 GRUP DE TREBALL D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA 42

7.4 GRUP DE TREBALL DE VEUS CIUTADANES AMB EXPERIÈNCIA EN SERVEIS SOCIALS 49

7.5 GRUP DE TREBALL ENVELLIMENT 54

7.6 GRUP DE TREBALL DE SERVEIS SOCIALS 58

8

CONCLUSIONS I REPTES DE FUTUR **64**

INTRODUCCIÓ

Un any més, els grups de treball del Consell Municipal de Benestar Social presenten el seu Informe d'incidència, el resultat més visible del treball dut a terme pels seus integrants al llarg del curs, i, alhora, una de les pràctiques més reeixides del que ha de ser la participació a escala municipal: un exercici d'elaboració de propostes constructives, d'una banda, que, de l'altra, és respost per un exercici d'escolta i resposta per part del Govern municipal. És, doncs, un intercanvi compartit sobre les bases del compromís, la implicació i la confiança.

Aquest Informe d'incidència és la visibilització d'una feina i d'un esforç continuats que val la pena tenir ben presents: les persones que formen part dels sis grups de treball del CMBS, un total de 173, han participat en un total de 45 reunions i sessions de treball, i han elaborat aquest Informe d'incidència que recull un total de 35 propostes i observacions amb l'ànim de contribuir a millorar l'acció municipal i l'atenció a les persones que més ho necessiten per avançar cap a una societat més justa i amb menys desigualtats.

Un dels aspectes més destacables de la feina duta a terme al llarg d'aquest curs ha estat la consolidació d'una tendència que en anys anteriors es va començar a posar en pràctica d'una manera gairebé improvisada: la cerca de sinergies, connexions i espais de trobada entre els grups de treball.

La suma de coneixements i experiències aporta un valor afegit a la tasca que duen a terme els membres dels grups de treball, i permet obrir noves perspectives i recorreguts en espais tan relacionats i complementaris com són els àmbits diversos de treball dels grups.

Així, els reptes de futur dels grups de treball van encaminats cap a l'afermentament de les sessions conjuntes i dels espais de col·laboració amb altres grups, així com a la generació de trobades amb professionals i experts aliens als grups mateixos. D'aquesta manera, el debat i el treball col·laboratiu que caracteritzen la feina dels grups es veuen enriquits i complementats amb noves aportacions, nous punts de vista, noves experiències i, per què no, noves energies.

Com s'anirà veient al llarg de l'Informe, les propostes que els grups de treball plantegen a l'Ajuntament estan relacionades amb la detecció de noves necessitats i de problemes socials que s'estan intensificant. Els desafiaments socials actuals tenen una gran complexitat: ens trobem amb situacions imprevistes, fins i tot impensables no fa pas gaires anys, que requereixen una capacitat de resposta àgil i eficaç per part dels poders públics, però també dimensionada a les capacitats reals. En la cerca d'aquest equilibri, l'Ajuntament de Barcelona disposa d'un avantatge comparatiu respecte a la resta d'administracions: el coneixement, la capacitat d'anàlisi i l'actitud col·laborativa del Consell Municipal de Benestar Social o, el que és el mateix, de totes les persones —professionals, expertes, voluntàries, usuàries— que en formen part.

Us donem les gràcies i esperem que en gaudiu.

Consell Municipal de Benestar Social

2

EL CMBS EN XIFRES

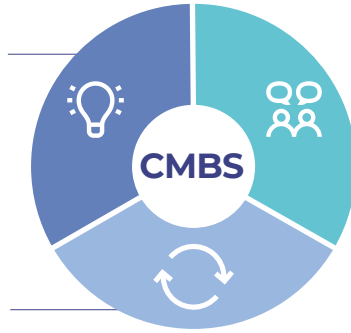

PLENARI

Òrgan principal del Consell, amb representació de 80 persones de diferents àmbits.

COMISSIÓ PERMANENT

Òrgan més operatiu del Consell, representatiu del Plenari, format per 38 representants de diferents àmbits

6 GRUPS DE TREBALL

Espais més operatius de treball, oberts a la participació de persones expertes i organitzacions concretes de cada àmbit: Drogodependències; Envel·liment; Salut; Oportunitats en la Infància i Adolescència; Serveis Socials: Les Veus Ciutadanes amb experiència amb Serveis Socials.

Les dades que es presenten a continuació engloben el nombre de persones que han participat en cadascuna de les activitats que ha dut a terme el Consell Municipal de Benestar Social durant el curs 2023-2024.

En l'apartat de Grups de Treball, les persones han estat comptabilitzades només una vegada en el còmput de les sessions, per no distorsionar els membres reals que formen els grups i hi participen.

PLENARI COMISSIÓ PERMANENT

Dones Homes

PLENARI

Sessió Plenària

56 + 24 → 80

6 GRUPS DE TREBALL

45 Sessions de grups de treball

128 + 45 → 173

TOTAL DE PARTICIPANTS

COMISSIÓ PERMANENT

Sessions de la Comissió Permanent

28 + 10 → 38

PONENTS / CONVIDATS / CONVIDADES

8 + 12 → 20

311

3

ACTIVITAT DEL PLENARI

COMPOSICIÓ DEL CURS 2023 – 2024

PRESIDÈNCIA

Maria Eugènia Gay

Tinenta d'Alcaldia de Drets Socials, Cultura, Educació i Cicles de Vida

VICEPRESIDÈNCIA ASSOCIATIVA

Francina Alsina

Presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

REPRESENTANTS DE LA CORPORACIÓ MUNICIPAL

Núria Clotet

Representant d'Esquerra Republicana de Catalunya

Imma Delgado

Representant de Partit Popular

Neus Munté

Representant de Trias per BCN

Carol Recio

Representant de Barcelona en Comú

Liberto Senderos

Representant de VOX

REPRESENTANTS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Carme Borrell

Gerenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Marta Clari

Gerenta de l'Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

Sonia Fuertes

Comissionada d'Acció Social

Javier Martínez

Gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Marta Obdúlia

Gerenta de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

REPRESENTANTS DELS CONSELLS SECTORIALS MUNICIPALS

Fátima Ahmed

Representant del Consell Municipal d'Immigracions de Barcelona

Silvia Aldavert

Vicepresidenta del Consell de Dones de Barcelona

Francesc Castellana

President del Consell Econòmic i Social de Barcelona

Ann Desola	Representant del Consell de la Joventut de Barcelona
Pere Fàbregues	Representant del Consell de Gremis de Comerç, Serveis i Turisme de Barcelona
Lourdes García	Representant del Consell de l'Habitatge Social de Barcelona.
Àngels Guiteres	Representant del Consell de Ciutat
Joan Martínez	Vicepresident del Consell Assessor de la Gent Gran
Raquel Monllor	Representant del Consell Rector de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Car Requena	Representant del Consell de Cooperació
Lluís Sanz	Vicepresident del Consell Municipal de Lesbianes, Gais, Trans, Bisexuals i Intersexuals de Barcelona - CMLGTBI
Ricard Valentí	Vicepresident del Consell Municipal del Poble Gitano

REPRESENTANTS D'ENTITATS SOCIALS

Corina Maria Albir	Vicepresidenta de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
Eva Alesanco	Directora operativa de Catalunya de la Fundació IRES
Gabriel Amargós	Director general de la Fundació Pere Tarrés
Rosa Balaguer	Representant d'Entitats Catalanes d'Acció Social - ECAS
Carme Calafat	Directora de l'àrea d'infància, família i gènere de l'Associació Benestar i Desenvolupament (ABD)
Helena Cascalló	Representant de la Federació Catalana de Voluntariat Social
Esteve Ferrer	Secretari General de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya - EFICAT
Laura Gómez	Representant de Suara Serveis SCCL
Amèlia de Juan	Representant de Càritas Diocesana de Barcelona
Eva Morera	Representant de la Federació d'Entitats d'Assistència a la Tercera Edat – FEATE

Lorena Núñez	Representant de Creu Roja de Barcelona
Pilar Núñez	Representant de la Federació d'Entitats d'Atenció i Educació a la Infància i l'Adolescència – FEDAIA
Quima Oliver	Coordinadora UNICEF – Comitè de Catalunya
Felisa Pérez	Presidenta de la Federació Catalana de Drogodependències – FCD
Roser Roigé	Presidenta del Comitè Català de Representants de Persones amb Discapacitat - COCARMÍ
Josep Rovira	Representant de l'Associació Benestar i Desenvolupament - ABD
Jesús Ruiz	Representant d'ASSIS Centre d'Acollida
Mercè Torres	Representant de Creu Roja a Barcelona
Josep Vilajoana	Representant de la Fundació Congrés Català de la Salut Mental
Sira Vilardell	Representant d'Associació de dones per a la Reinserció Laboral – SURT

REPRESENTANTS DE LES ASSOCIACIONS EMPRESARIALS I GREMIALS I DE LES CENTRALS SINDICALS

Enriqueta Durán	Secretària de Polítiques socials d'UGT de Catalunya
Melània Ferrer	Representant de la Confederació de Cooperatives de Treball de Catalunya
Mª Assumpció Franquesa	Responsable de Política social de CCOO del Barcelonès
Laia Grabulosa	Representant de la Confederació de Cooperatives de Catalunya
Mireia Recio	Representant de Foment del Treball Nacional

REPRESENTANTS DE L'ÀMBIT UNIVERSITARI I PROFESSIONAL

Paola Galbany	Representant del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona
Sònia Hernández	Representant del Consell Social de la Universitat Autònoma de Barcelona
Josep Maria de Llobet	Representant de la Junta de Govern del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Rafael López	Representant del Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya
Guillermo Mattioli	Degà del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
Cristina Mora	Representant del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
Joan Maria Morros	Degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya
Anna Parés	Representant del Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya
Conchita Peña	Representant del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
Miquel Recasens	Membre de la Junta de Govern del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona
Rosa Rodríguez	Presidenta del Col·legi de Pedagogs de Barcelona
Miquel Rubirola	Representant del Consell Social de la Universitat Pompeu Fabra
Maite Soler	Representant del Col·legi d'Economistes de Catalunya
Isolda Ventura	Representant del Consell Social de la Universitat de Barcelona

REPRESENTANT DE LA JUDICATURA, LA FISCALIA I LA SINDICATURA DE GREUGES DE BARCELONA

David Bondia	Síndic de Greuges de Barcelona
Natàlia Ferré	Síndica adjunta, Audiència Provincial de Barcelona

CONSORCI DE SERVEIS SOCIALS DE BARCELONA

Àngels Canals Vilà	Gerenta del Consorci de Serveis Socials de Barcelona
---------------------------	--

COORDINADORS I COORDINADORES I PERSONES EXPERTES

Manuel Aguilar	Coordinador del Grup de Treball de Serveis Socials
Rosa Balaguer	Coordinadora del Grup de Treball de Veus amb experiències en Serveis Socials
Joan Canimas	Expert
Montserrat Casamitjana	Coordinadora del Grup de Treball de Salut
Elena Fernández	Coordinadora del Grup de Treball d'Envel·liment

Sara Moreno	Experta
Laia Pineda	Coordinadora del Grup de Treball d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància
Assumpció Ros	Coordinadora del Grup de Treball d'Envel·liment
Josep Rovira	Coordinadora del Grup de Treball de Drogodependències
Clàudia Vallvé	Coordinadora del Grup de Treball d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància
Imma Vallverdú	Coordinadora del Grup de Treball de Salut
Josep Villareal	Expert

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera	Tècnica referent del Consell Municipal de Benestar Social
Jordi Sabater	Cap del Departament de Participació Social

4

ACTIVITAT DE LA COMISSIÓ PERMANENT

COMPOSICIÓ DEL CURS 2023 – 2024

PRESIDÈNCIA

Maria Eugènia Gay Tinenta d'Alcaldia de Drets Socials, Cultura, Educació i Cicles de Vida

VICEPRESIDÈNCIA ASSOCIATIVA

Francina Alsina Presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

MEMBRES REPRESENTANTS DE LA CORPORACIÓ MUNICIPAL

Núria Clotet Representant d'Esquerra Republicana de Catalunya

Imma Delgado Representant de Partit Popular

Neus Munté Representant de Trias per BCN

Carol Recio Representant de Barcelona en Comú

Liberto Senderos Representant de VOX

Adrià Ventura Representant de Junts per Catalunya

REPRESENTACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Marta Clari Gerenta de l'Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

Sonia Fuertes Comissionada d'Acció Social

Javier Martínez Gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Manel Punsoda Direcció de Serveis de Democràcia Activa

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera Tècnica referent del Consell Municipal de Benestar Social

Jordi Sabater Cap del Departament de Participació Social

REPRESENTANTS D'ENTITATS SOCIALS, ORGANITZACIONS I FUNDACIONS

Corina Maria Albir Vicepresidenta de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)

Eva Alesanco Directora operativa de Catalunya de la Fundació IRES

Victòria Galván	Suara Serveis SCCL
Laura Gómez	Suara Serveis SCCL
Amèlia de Juan	Càritas Diocesana de Barcelona
Jordi Matas	Federació Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
Lorena Núñez	Creu Roja a Barcelona
Pilar Núñez	INTRESS Institut de Treball Social i Serveis Socials, FEDAIA
Sira Vilardell	Fundació SURT

REPRESENTANTS DE L'ÀMBIT UNIVERSITARI I PROFESSIONAL

Mercè Civit	Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
Rafael López	Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya

REPRESENTANTS DE LES ASSOCIACIONS EMPRESARIALS I GREMIALS I DE LES CENTRALS SINDICALS

Enriqueta Durán	Secretària de Polítiques socials d'UGT de Catalunya
Mª Assumpció Franquesa	Responsable de Política social de CCOO del Barcelonès
Mireia Recio	Foment de Treball

PERSONES EXPERTES I COORDINADORS I COORDINADORES DELS GRUPS DE TREBALL

Manuel Aguilar	Coordinador del Grup de Treball de Serveis Socials
Rosa Balaguer	Coordinadora del Grup de Treball de Veus amb experiències en Serveis Socials
Montserrat Casamitjana	Coordinadora del Grup de Treball de Salut
Elena Fernández	Coordinadora del Grup de Treball d'Entornament
Núria Fuentes	Experta
Laia Pineda	Coordinadora del Grup de Treball d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància
Assumpció Ros	Coordinadora del Grup de Treball d'Entornament
Josep Rovira	Coordinadora del Grup de Treball de Drogodependències

Clàudia Vallvé

Coordinadora del Grup de Treball d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància

Imma Vallverdú

Coordinadora del Grup de Treball de Salut

Josep Villareal

Expert

Activitat

Durant el curs 2023-2024, la Comissió Permanent ha celebrat dues sessions de treball.

El 25 de gener de 2024 el Consell Municipal de Benestar Social va celebrar la primera Comissió Permanent del curs. Aquesta sessió es va iniciar amb el retorn sobre la tasca desenvolupada a l'anterior Comissió Permanent, celebrada el 25 de maig de 2023, amb el títol "Consells Municipals: paper actual dels Consells en la construcció de polítiques socials", a càrrec d'Orland Blasco, del departament de Democràcia Activa.

Aquesta primera Comissió del curs va girar al voltant d'un eix principal: la funció de la mateixa Comissió Permanent.

Les conclusions i propostes d'accions que es van acordar van ser les següents:

Funció i estructura de la Comissió Permanent

- S'han d'identificar i impulsar tasques prioritàries, atès que la Comissió Permanent ha de ser sobretot un espai de decisió i dinamització, aprofitant l'expertesa dels membres.
- S'han de promoure les taules rodones per a una participació activa de tots els membres, i així augmentar el dinamisme i la implicació. En aquesta línia, cal tenir la capacitat de crear grups ad hoc per abordar aquells problemes específics, així com identificar quines demandes s'han complert i quines no, i per quins motius.
- Cal augmentar la freqüència de les reunions de la Comissió Permanent: passar a una freqüència trimestral en comptes d'una freqüència semestral.

Identificar i impulsar tasques prioritàries

Taules rodones per a una participació activa de tots els membres

Reunions trimestrals

Participació, transparència i efectivitat

- Es detecta una baixa participació i la necessitat de comptar amb una major implicació dels membres de la Comissió. Per revertir el baix nombre de participants es proposa realitzar un monogràfic per contextualitzar el Consell Municipal de Benestar Social. En aquest sentit, es considera que l'horari de les sessions té un gran impacte en els perfils assistents, i que cal tenir aquest aspecte en consideració per assegurar una major representació i assistència.
- Es planteja obrir la participació en la definició de l'ordre del dia de les sessions per fer més parcíps del procés els membres de la Comissió. Aquesta possibilitat inclouria poder proposar temes per a les sessions plenàries i fer seguiment dels grups de treball.

La segona Comissió Permanent del curs es va celebrar el 16 d'abril de 2024. En aquesta ocasió, es va presentar un resum exhaustiu de les activitats i discussions dels diferents Grups de Treball es va destacar la importància de la solidaritat i la col·laboració entre els membres de la Comissió i dels Grups de Treball per abordar les diverses temàtiques que són objecte d'atenció. La preocupació pel benestar de les persones més vulnerables va ser un tema recurrent, especialment en relació amb les polítiques socials i la seva implementació en un clima d'inestabilitat política.

La revisió i actualització del funcionament de la Comissió Permanent va ser un altre dels temes tractats, amb l'objectiu de millorar l'eficiència i la capacitat d'incidència en les polítiques públiques.

Els coordinadors i coordinadores dels Grups de Treball van compartir els avenços en les seves respectives àrees, i es va parlar de manera molt transversal de temes com l'envelliment, la salut mental, les addiccions i el benestar digital, entre altres.

5

VISITES, SESSIONS OBERTES I SINERGIES

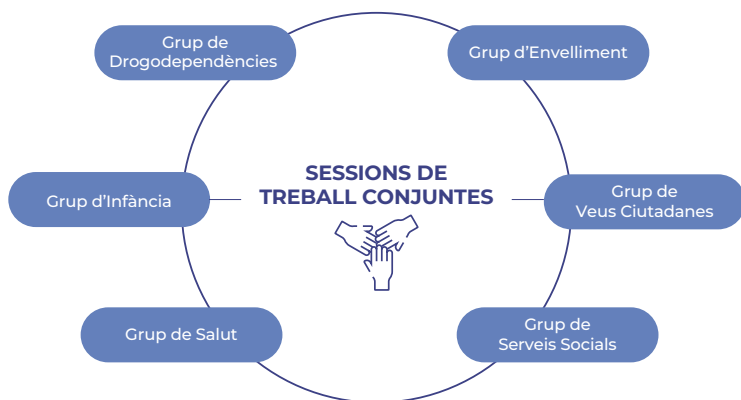
Fa alguns mesos, quan es va presentar l'Informe d'incidència del CMBS del curs 2022-2023 en un acte al Saló de Cròniques de l'Ajuntament, diversos grups de treball van plantejar la seva voluntat d'aprofundir en la generació de sinergies i d'espais de col·laboració entre grups. A través de la interacció entre persones expertes i de l'intercanvi d'informació, els objectius s'amplien, se'n generen de nous i els resultats assolits es multipliquen: apareixen noves possibilitats d'actuació i nous camps d'acció que enriqueixen la tasca dels grups de treball i de les persones que en formen part. L'expertesa de cadascú —de cada persona membre de cada grup de treball— es veu complementada amb altres experteses, en un procés de suma de coneixements.

Doncs bé, aquesta voluntat manifestada a les acaballes del curs passat s'ha materialitzat durant aquest curs i s'hi continuarà treballant en el futur. Tal com veurem en l'apartat relatiu a l'activitat dels grups de treball d'aquest Informe d'incidència, unes pàgines més endavant, tots els grups han fet sessions de treball conjuntes amb altres grups del CMBS o bé han cercat més enllà del grup propi aquests coneixements que permeten ampliar la mirada.

Els grups de treball han convidat, a les seves sessions, professionals dels seus mateixos àmbits per profunditzar en els temes en què cal treballar al llarg del curs, però també han fet l'exercici innovador d'incloure-hi persones provinents d'àmbits aparentment allunyats; així, per exemple, els grups de treball sobre Drogodependències, Salut i Envel·liment han celebrat sessions encreuades conjuntes. A Drogodependències, a més, s'han tractat temes

com la salut mental i la psicologia infantil en relació al pantallisme, com una addicció més, o la transversalitat de gènere. El Grup de Salut, per la seva banda, a l'inici del curs ja havia manifestat la seva voluntat de treballar des de la transversalitat i, des d'aquesta premissa, ha convidat, a les seves sessions, entre d'altres, el Consell Assessor de la Gent Gran o el personal tècnic municipal encarregat d'implantar els refugis climàtics a la ciutat.

El Grup d'Infància ha dedicat bona part del curs a fer una immersió en el procés d'elaboració d'una mesura de govern sobre benestar digital, en què també ha treballat de bracet del Grup de Drogodependències. Quant al Grup d'Envel·liment, també ha celebrat sessions conjuntes amb Drogodependències i Salut i, de manera especialment rellevant, ha prestat atenció a un fenomen relativament nou: l'envelliment de persones novingudes i d'origen divers, amb una sessió compartida amb el Consell Municipal d'Immigració i una altra amb l'associació PEJUCAT (Asociación de Pensionados y Jubilados de Venezuela en Cataluña).

El Grup de Treball de Veus Ciutadanes amb Experiències en Serveis Socials és, des que es va constituir i d'acord amb la seva missió, el que d'una manera més natural fixa la mirada cap enfora per cercar, precisament, aquests aprenentatges que aporta l'escolta. Aquest curs ha treballat amb persones usuàries de serveis socials de diversos districtes de la ciutat: el projecte "Àpats en companyia" a Sant Gervasi, el grup CAI-FE del Centre d'Atenció Integral de la Marina, el projecte grupal "Sortim" del Centre de Serveis Socials del districte de Sant Andreu, els joves del projecte "Prepara't" de la Barceloneta, i les persones grans del projecte "Temps d'art", al Camp d'en Grassot.

Finalment, el Grup de Treball de Serveis Socials, a banda de rebre el retorn del Grup de Treball de Veus Ciutadanes, ha aprofundit en els seus temes de treball en sessions amb representants de la Generalitat de Catalunya i de la Diputació de Barcelona. Per altra banda, també és remarcable la presència del CMBS en el Consell de Ciutat, a través de la participació en la Plenària del mes de març -representat per la coordinadora del Grup d'Infància -, i en la Comissió Permanent del mes d'abril, en què la vicepresidenta associativa del CMBS va presentar l'Informe d'Incidència del curs passat.

6

PREMIS MONTSERRAT ROIG

El 5 d'octubre de 2023 al Saló de Cent s'hi va celebrar, un any més, l'acte de lliurament de la 30a edició dels premis Montserrat Roig de Periodisme i Comunicació Social de Barcelona, que tenen com a objectiu promoure i incentivar la informació de qualitat en el tractament dels temes socials en els mitjans de comunicació.

L'acte va ser conduït per Alba Sotorra i hi van ser presents la tinenta d'alcaldia de Drets Socials, Cultura, Educació i Cicles de Vida, Maria Eugènia Gay, la comissionada d'Acció Social, Sonia Fuertes, i la vicepresidenta del Consell Municipal de Benestar Social, Francina Alsina, entre d'altres.

Els projectes guanyadors van ser els següents:

CATEGORIA DE PERIODISME SOCIAL

- El documental "I diem prou!", dirigit per Laia Mestre i Sara Segarra i emès a TV3, és el testimoni obert i sense tabús de cinc dones víctimes de violència sexual.
- El reportatge de recerca "Destapem Blackstone", de Gemma Garcia Fàbrega, publicat a La Directa, ressegueix el rastre dels més de cinc mil habitatges que posseeix a Catalunya un dels fons d'inversió més grans del món, i explica la seva praxi especulativa.

CATEGORIA DE COMUNICACIÓ SOCIAL

- La campanya “Cafè solidari Sant Joan de Déu”, de l’Obra Social Sant Joan de Déu: un projecte que mira de combatre la soledat no volguda, un dels efectes més visibles de la nostra societat, cada cop més individualitzada.
- La campanya “El viatge més car del món”, amb autoria de l’Associació Benestar i Desenvolupament (ABD), amb l’objectiu de sensibilitzar sobre el tràfic d’èssers humans i crear una xarxa de suport que generi oportunitats per a les persones supervivents.

CATEGORIA DE PROMOCIÓ DE LA INVESTIGACIÓ

Els dos projectes reconeguts pel jurat han estat “Joves i grans ben acompanyats”, d’Anna Surinyach Garcia i Agustín Morales Puga, i “Menors i salut mental: anatomia del desbordament”, de Maria Altimira Lázaro. En el primer cas, es tracta d’un projecte periodístic que es fixa en la convivència sota un mateix sostre de persones grans i de joves migrants i extutelats a Barcelona. El segon és un reportatge periodístic que gira al voltant de la salut mental d’infants i adolescents, una problemàtica que en els darrers anys no fa sinó créixer d’una manera alarmant.

Els dos projectes reben una aportació econòmica de 10.000 euros cadascun per a la seva producció. Com és habitual, el procés per posar en pràctica els projectes premiats serà objecte d’un seguiment per part d’algunes persones representants del jurat i de l’organització dels premis.

El Premi Especial del Jurat va ser per a la periodista Txell Feixas en reconeixement de la seva trajectòria professional i la seva valentia, professionalitat i sensibilitat en posar en relleu temes d’interès social. En aquesta edició dels premis hi van concórrer un total de 58 candidatures: 28 en la categoria de periodisme social, 19 en la de comunicació social i 11 en la de promoció de la recerca periodística.

7

ACTIVITAT I PROPOSTES DELS GRUPS DE TREBALL

7.1 GRUP DE TREBALL DE DROGODEPENDÈNCIES

COORDINACIÓ

Josep Rovira Associació Benestar i Desenvolupament - ABD

MEMBRES ASSISTENTS A LES SESSIONS

Penélope Aguilera	Creu Roja Barcelona
José Alayon	Federació Associacions Cannàbiques de Catalunya
Eric Asensio	Federació Associacions Cannàbiques de Catalunya
Marta Berenguer	Projecte Home Catalunya
Manuel Esteban	Comissions Obreres
Francina Fonseca	Societat Catalana Psiquiatria i Salut Mental Fundació Acadèmia Ciències Mèdiques i Salut de Catalunya i de Balears
Esther Gonell	Fundació Privada Esportsalus
Carlos Larrañaga	Fundació Salut i Comunitat
Albert Mariné	Fundació Congrés Català de Salut Mental
Víctor Martí	Institut Genus SL
Elsa Naranjo	Línia Verda i representant Fundació IPSS
Laura Oliva	Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
Maribel Pasarín	Agència de Salut Pública de Barcelona
Felisa Pérez	Federació Catalana de Drogodependències
Eva Prosper	Associació d'Acollida i Acció Terapèutica
Elisa Puigdomènech	Servei de Prevenció de Drogodependències - ASPB
Carmen Santana	Experta
Rosa Suárez	Centre d'Estudis sobre Promoció de la Salut - CEPS
Maite Tudela	Grup ATRA

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera

Tècnica referent del CMBS

SECRETARIA TÈCNICA

Gina Grifoll

Secretaria Tècnica del CMBS

Introducció

En aquest curs 2023-2024 s'han prioritzat temes diversos durant l'any, acordats en la primera sessió, el mes d'octubre. Aquests temes s'han treballat d'una manera transversal amb altres grups de treball durant el curs:

Els entorns digitals i les addiccions, amb una sessió a la integració de les pantalles en la vida dels adolescents.

- L'envelliment i el consum problemàtic de drogues.
- Transversalitat de gènere i comunitat LGTBI en serveis d'atenció a les drogodependències.
- L'informe "La salut a Barcelona 2023".
- La salut mental del personal d'atenció a les drogodependències. Com tenir cura i prevenir el burnout.

9 OCT 2023

Presentació, debat i consens del calendari del nou curs i els temes per treballar.

6 NOV 2023

"Entorns digitals i addiccions", a càrrec de Lídia Ametller Martínez, cap del Departament de Salut Mental de l'Ajuntament de Barcelona i coordinadora del Grup Motor de Benestar Emocional i Entorns Digitals del Pla de salut mental de Barcelona.

11 DES 2023

Les addiccions a les pantalles: reptes de benestar en la infància i la joventut. "Malestars i addiccions en entorns digitals", a càrrec del Dr. Josep Lluís Matalí, psicòleg infantil i juvenil del Servei de Psiquiatria i Psicologia de l'Hospital Sant Joan de Déu.

"Abordatges en problemàtiques en l'ús d'entorns digitals", a càrrec d'Eduard Fernández, filòsof i psicòleg i coordinador del Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD, ASPB - Institut Genus) i Albert Mesalles, infermer i coordinador del CAS Horta-Guinardó.

10 GEN 2024

Presentació de l'informe "La salut a Barcelona 2022", a càrrec de Juli Carrere, de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB). Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball de Salut.

5 FEB 2024

"Envel·liment i consum problemàtic de drogues", a càrrec de Xavier Ferrer, director tècnic de la Fundació Salut y Comunitat (FSC) i professor en drogodependències de la Universitat de Barcelona - IL3. Estudi projecte BeTrAD. Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball d'Envel·liment.

4 MAR 2024

"Transversalitat de gènere i comunitat LGTBI en serveis d'atenció de drogues", a càrrec de Maite Tudela Mari, directora del Grup Atra, vicepresidenta de l'FCD i presidenta de la Coordinadora de CCGTT, PPRR i CCDDA per a drogodependents de Catalunya, i Gisela Hansen, doctora en Psicologia Clínica i de la Salut, professora associada i investigadora a la Universitat de Barcelona.

8 ABR 2024

Optimització del procés de selecció i seguiment de propostes. Reflexió sobre els temes abordats durant el curs. Presentació de la mesura de govern sobre benestar digital i identificació de possibles buits o àrees de millora. S'informa sobre l'estat del Pla de drogues per al període 2025-2029.

6 MAIG 2024

"Cura i supervisió d'equips per a professionals de l'àmbit d'atenció a les drogodependències". Treball intern de grup en exposició de reptes i respostes.

3 JUNY 2024

Tancament i concreció de les propostes. Al final de la sessió s'acorda mantenir la regularitat del grup a partir de setembre, així com que s'intentarà vincular noves persones i entitats al grup de treball.

Conclusions, reflexions i propostes

1. Cal establir un model assistencial per atendre les addiccions als jocs d'atzar i dotar-lo dels recursos necessaris i, alhora, donar importància i prioritat a les mesures preventives, dins el marc de la "Mesura de govern: Accions 2024-2027 pel benestar digital".

Aquesta proposta pretén donar resposta a l'augment de la participació entre adolescents i joves en joc d'atzar, i la seva exposició a riscos.

2. Adaptar els recursos residencials de l'àmbit de l'envel·liment per garantir l'atenció de persones amb problemes d'addicció i tenir en compte aspectes com l'accessibilitat i les necessitats específiques d'aquestes persones.

3. Assegurar l'existència d'un equip d'assessorament i suport a dispositius residencials i d'atenció de l'àmbit de l'envelliment que atenen persones amb problemes de drogodependència.

Aquestes dues propostes busquen millorar l'atenció i el tractament integral de les persones grans amb addiccions, considerant les seves particularitats i necessitats específiques.

4. Cal assegurar que tots els serveis disposen de protocols d'acollida i models d'intervenció integrals que atenguin les necessitats específiques del col·lectiu LGTBIQ+, i que els posen en pràctica.

5. Garantir un circuit de treball entre xarxes i serveis diferents a més d'assegurar una coordinació i una millora de l'atenció i el suport a les persones LGTBIQ+ (en especial, el treball de coordinació entre CAS i entitats representatives d'aquests col·lectius), per tal de reduir el burnout, o síndrome d'esgotament professional, del personal d'atenció a les drogodependències i, en especial, dels professionals que ho fan en l'atenció de reducció de danys.

Aquestes propostes van orientades a reduir barreres d'accés i permanència en tractament de les persones LGTBIQ+ en serveis d'atenció a drogues.

6. Cal destinar fons suficients als serveis de drogodependències per mantenir una atenció adequada i incloure el suport intensiu a la salut mental del personal que hi treballa.

7. Els serveis mateixos han de participar en les especificacions de despesa de fons en matèria de drogodependències. Això permetrà abordar d'una manera integral els matisos i les necessitats de treballar amb persones que consumeixen drogues, i garantir l'èxit per als usuaris, el personal i el servei.

8. Per reforçar els serveis de reducció de danys i reduir la càrrega de treball dels seus professionals, és vital posar en pràctica iniciatives de defensa comunitària que combatin l'estigmatització i sensibilitzin els proveïdors locals d'atenció, a fi de promoure polítiques inclusives i un accés més integrat a l'atenció de les persones.

Aquest grup de propostes va orientat a reduir el burnout del personal d'atenció a les drogodependències, i en especial d'aquells professionals que ho fan en l'atenció de reducció de danys.

Reptes de futur del grup de treball

Per al curs que ve, el Grup de Treball de Drogodependències es planteja treballar en les línies següents:

1. Participació en identificació de reptes i propostes per al nou pla d'acció sobre drogues de Barcelona

2. Atenció a les famílies

3. Acompanyament en inclusió ocupacional i sociolaboral

Es proposen, com a visites futures dins de les bones pràctiques, els centres següents:

- Centre de Dia d'Addiccions - Fundació Salut i Comunitat. El Centre de Dia d'Addiccions és un recurs educatiu i terapèutic, d'estada diürna i continuada, destinat a persones que presenten qualsevol tipus d'addicció (toxicològica, comportamental, etcètera) i que requereixen una intervenció integral i global que abordi la seva relació amb el consum i en promogui la inserció social.
- Centre Residencial Integral, per a persones sense llar amb addiccions. El centre disposa de programes d'atenció social i sanitària, inclosos programes de reducció de danys per al consum de substàncies amb espais de consum supervisats, per consum injectat, inhalat i consum d'alcohol.

7.2 GRUP DE TREBALL DE SALUT

COORDINACIÓ

Montserrat Casamitjana Metgessa jubilada

Imma Vallverdú Infermera jubilada

MEMBRES ASSISTENTS A LES SESSIONS

Aida Aguilera Banco Farmacéutico

Corina Albir Federació d'Associació de Veïns i Veïnes de Barcelona

Lucía Artaco Agència de Salut Pública

Pau Berbel Associació contra el Càncer

Marta Carrera Federació d'Associació de Veïns i Veïnes de Barcelona

Carme Catalán Xarxa de Dones per la Salut

Cristina Curtó Associació contra el Càncer

Begoña de Eyto Creu Roja a Barcelona

Emilia Expósito Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat, Salut, Consum i Alimentació – CUS

Margarita Gonzalez Consorci Serveis socials Barcelona

Marcela Güell Federació d'Associació de Veïns i Veïnes de Barcelona

Jordi Magrinyà Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

Cristina Mariano Fundació Lliga Catalana d'Ajuda Oncològica, Oncolliga

Albert Mariné Fundació Congrés Català de Salut Mental

Raquel Montllor Representant Consell Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Olalla Montón Servei de Prevenció de Drogodependències - ASPB

Maria Àngels Moreno Responsable de Sanitat de CCOO del Barcelonès

Anna Morancho Direcció de Serveis de Salut Ajuntament de Barcelona.

Laura Oliva Col·legi de Treball Social de Barcelona

Gemma Parramon Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental

Maribel Pasarín	Agència de Salut Pública
Miquel Recasens	Col·legi de Farmacèutics de Barcelona
Ada Ruiz	Fundació Congrés Català de Salut Mental
Montserrat Saltó	Sindicatura de Greuges
Maria Eugènia Sánchez	Dempeus per la Salut Pública
Carmen Santa	Taula Gent gran Sant Andreu
Rosa Suárez	Centre d'Estudis de Promoció de la Salut del Col·legi Oficial de Psicologia
Mercè Vidal	Experta

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera	Tècnica referent del CMBS
----------------------	---------------------------

SECRETARIA TÈCNICA

Gina Grifoll	Secretaria Tècnica del CMBS
---------------------	-----------------------------

Introducció

Aquest curs s'ha plantejat treballar des de la transversalitat i tenint en compte altres grups del Consell Municipal de Benestar Social, com els de Drogodependències, Gent Gran o Infància.

El Grup de Salut ha acordat tractar temes vinculats a la gent gran i que estan relacionats amb l'atenció domiciliària, la salut mental, els refugis climàtics, les residències i la integració social i sanitària.

En total s'han celebrat vuit sessions de treball, incloses les sessions conjuntes amb altres grups de treball del CMBS.

25 OCT 2023

Presentació de noves incorporacions al grup de treball, noves eines TEAMS i breu resum de temes tractats en el curs anterior. Propostes de treball per al curs 2023-24.

15 NOV 2023

Presentació de "Salut i gent gran", a càrrec de Montse Mora, secretària tècnica del Consell Assessor de la Gent Gran.

13 DES 2023

Priorització dels temes relatius a la gent gran que es volen abordar aquest curs, sobre la base de la presentació de Montse Mora i el debat de la sessió anterior. Planificació de les properes sessions.

10 GEN 2024

Presentació de l'informe "La salut a Barcelona 2022", a càrrec de Juli Carrere, de l'ASPB. Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball de Drogodependències.

14 FEB 2024

"Desplegament del pla social sanitari en residències", presentat per Olalla Montón Lozano, coordinadora de processos de l'Estratègia d'Atenció Integrada - Pla social i sanitari, Regió Sanitària de Barcelona, Consorci Sanitari de Barcelona.

14 MAR 2024

Sessió sobre la salut mental i les persones grans a Barcelona, a càrrec d'Esther Colell, del Consorci Sanitari de Barcelona, i Albert Mariné, de la Fundació Congrés Català de la Salut Mental. Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball d'Envel·liment.

10 ABR 2024

Visita de bones pràctiques al servei d'atenció a les residències del CAP de Roger de Flor, a càrrec de la doctora Esther Parra. Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball d'Envel·liment.

15 MAIG 2024

"Refugis climàtics", a càrrec de Xavier de Pedro, del Departament d'Acció Climàtica i Territorial de l'Ajuntament de Barcelona.

5 JUNY 2024

Tancament i concreció de les conclusions, reflexions i propostes.

Conclusions, reflexions i propostes

1. L'edatisme és una forma de discriminació social per qüestió d'edat que afecta molta gent gran. Cal establir i promocionar els mecanismes necessaris per erradicar-lo i per fer més visible el col·lectiu de la gent gran com un valor en positiu.

Per portar-ho a terme, es proposa mantenir l'Oficina per la No Discriminació, tant la de la Sindicatura de Greuges com la de l'Ajuntament, i el Centre de Recursos pels Drets Humans, per visibilitzar i denunciar les discriminacions per raó d'edat i erradicar la percepció negativa de l'envelliment mitjançant campanyes de sensibilització. Ahirora, es proposa la creació de l'Observatori de la Gent Gran, que inclogui drets i discriminació.

2. Creació de la "finestra única" de gent gran.

Fa temps que les persones de més de 65 anys reclamen un espai

de referència on se'ls pugui atendre sobre consultes diverses i que se'ls derivi allà on correspongui i se'ls facilitin els tràmits i la cita que puguin necessitar. En aquest sentit, es proposa el disseny i la creació d'una "finestra única" en matèria d'assessorament, suport i seguiment d'aquest col·lectiu. També se sol·licita la coordinació de la gestió dels serveis socials bàsics d'atenció primària i dels centres d'atenció primària de salut, així com la integració real del sistema d'informació socials i de salut.

3. Una de les fites principals del sistema de benestar és donar una atenció centrada en la persona per poder-la mantenir en el seu domicili i millorar la seva qualitat de vida, així com donar-li suport i ajuda perquè pugui ser el més autònoma possible.

S'ha de potenciar l'habilitació dels professionals dedicats a aquestes tasques i adequar les plantilles; promocionar la coordinació del servei d'atenció domiciliària municipal (SAD) amb els serveis sanitaris, especialment de l'atenció primària, i s'ha de reforçar l'atenció a les cures de proximitat.

4. S'ha d'abordar la salut mental en les persones grans per la seva complexitat. En els serveis de salut es visualitza una disminució d'atenció d'aquesta població a causa de l'escassetat de professionals interessats en l'atenció d'aquest grup de persones envellides.

Tenen dificultat per trobar lloc en residències i ser ateses d'una manera adequada a gent gran amb problemes mentals que, a més, pateixen sobremedicació. En aquest sentit, es proposa augmentar els recursos que aborden la soledat no desitjada i la inclusió social. També s'han de reforçar els plans comunitaris i donar cobertura a tots els barris, amb escoles de salut per a gent gran i el servei Consulta'm. Cal incorporar places específiques per a persones amb problemes crònics de salut mental a les residències de gent gran de l'Ajuntament.

5. El desplegament del pla d'atenció social i sanitària integral conte quatre línies estratègiques: atenció integrada a les residències, atenció integrada a l'entorn domiciliari, atenció integrada a la salut mental i sistemes d'informació integrats.

Actualment s'ha iniciat en l'àmbit de les residències, però cal avançar de manera àgil i sense traves per posar en marxa una atenció integrada de qualitat a l'entorn domiciliari i en la salut mental. Per poder complir aquest repte, cal tenir uns sistemes d'informació robustos i integrats,

per aconseguir una comunicació millor entre els professionals que hi treballen.

S'ha d'augmentar el nombre de places públiques de residències. També s'ha de consolidar l'Agència d'Atenció Integrada i donar informació dels avenços a la ciutadania periòdicament.

6. Sobre les dades de l'informe de salut de Barcelona, s'han desenvolupat propostes en tres vessants: context físic, context socioeconòmic i estat de salut.

S'ha incorporat l'origen de la població i s'ha posat èmfasi en les desigualtats, la contaminació atmosfèrica i acústica i la recuperació del nivell d'esperança de vida. Es dona molta informació sobre la salut en la infància i dels adults i poca pel que fa a les persones grans. S'han de millorar els CAPs pel que fa a professionals i estructura, però també a altres aspectes no sanitaris que impacten molt en la salut: els espais verds, l'habitatge, la feina, els refugis climàtics, etcètera. Es valora la pacificació al voltant de les escoles, però encara falta pacificació i més espais verds a l'entorn dels casals d'avis, els CAPs i altres espais freqüentats per la població gran. Es detecta que manca informació del grup de població de gent gran. En aquest sentit, es demana donar informació més detallada de la població de 65 anys i més: malalties, origen, soledat, dependència, demanda domiciliària, demanda residencial, etcètera.

7. Respecte als refugis climàtics, es considera que s'ha de mantenir el projecte de refugi climàtic com a espai interior o exterior accessible especialment per a la gent gran que, durant els mesos de més calor, proporciona confort tèrmic, descans i seguretat a la població.

Cal tenir en compte diversos punts: valorar les oficines de farmàcia com a punt d'informació sobre els refugis climàtics; establir mecanismes perquè els refugis climàtics de competència municipal puguin garantir l'obertura en festius i mes d'agost; continuar ampliant la xarxa per donar una cobertura similar a tots els barris; que en el plec de condicions contractuals de les entitats gestores de centres públics s'inclouï l'obligatorietat de ser refugi climàtic, i buscar mecanismes per afavorir que altres espais o dispositius (públics i privats) s'adhereixin com a refugis climàtics (com, per exemple, els centres d'atenció primària).

Reptes de futur

Pel que fa a l'organització interna del Grup de Treball de Salut, s'ha identificat com a repte de futur continuar fent sessions conjuntes amb altres grups del CMBS, de manera que hi hagi una visió més àmplia i es puguin fer propostes de millora conjuntes per tal d'abordar qüestions d'interès i rellevants i que quedin en l'àmbit de competència municipal o bé que aquest pugui incidir en alguna de les seves parts.

Pel que fa a problemes de serveis socials i de salut, s'han identificat i consensuat diversos reptes de futur. És necessari conèixer millor el servei de teleassistència a Barcelona, així com saber l'estat i la situació del projecte Radars a Barcelona. S'ha d'aprofundir en el Servei d'Atenció Domiciliària (SAD), incloent-hi els criteris d'adjudicació. També s'hauria de fer seguiment del desplegament del Pla interdepartamental d'atenció i interacció social i sanitària a les residències per tal que en un any es cobreixi el 100% de les residències i els CAPs de Barcelona. S'hauria d'incloure un indicador de percentatge de persones en espera i que moren abans d'obtenir una plaça residencial. Alhora, de cara al proper curs, es vol incorporar les dones grans com a grup de població víctima de violència masclista, amb uns recursos adequats: SARA, PIADs i pisos d'acollida.

7.3 GRUP DE TREBALL D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Composició del grup

COORDINACIÓ

Laia Pineda	Directora de l'Institut d'Infància i Adolescència
Clàudia Vallvé	Consultora de suport del grup de treball

MEMBRES ASSISTENTS A LES SESSIONS

Pilar Aldea	Sindicatura de Greuges de Barcelona
Mònica Algueró	Institut Municipal d'Educació de Barcelona - IMEB
Rebeca Alonso	Fundació Pere Tarrés
Irene Álvarez	Institut Treball Social i Serveis Socials - INTRESS
Mª Paz Ardiaca	Ajuntament de Barcelona. Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància
Judit Bertobillo	Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
Yolanda Bruguero	Fundació Trinijove. Centre Obert Neus Puig
Judith Calabria	Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCAT
Elías Cano	Fundació Pere Tarrés
Clara Chavarría	Institut Treball Social i Serveis Socials - INTRESS
María José García	Casal dels Infants del Raval
Roger García	UNICEF. Comitè de Catalunya
Prudenci Gatell	Consorci Serveis Socials de Barcelona
Ola Lorda	Save the Children
Lídia Marqués	Associacions Federades de Famílies d'Alumnes Catalunya - aFFaC

Laura Martí	Federació Catalana de Voluntariat
Glòria Martínez	Ajuntament de Barcelona. Departament de Promoció de la Infància
Anna Montolio	Ajuntament de Barcelona. Departament de Promoció de la Infància
Anna Morancho	Ajuntament de Barcelona. Departament de Salut Mental
Anna Pérez	Agència de Salut Pública de Barcelona
José Antonio Ruiz	Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT) i Fundesplai
Laura Safont	Associacions Federades de Famílies d'Alumnes Catalunya - aFFaC
Teresa Tolo	Agència de Salut Pública de Barcelona
Andrea Viejo	Associacions Federades de Famílies d'Alumnes Catalunya - aFFaC
Patricia Suero	Societat Catalana de Pediatria. Secció d'Atenció Primària

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera	Tècnica referent del CMBS
----------------------	---------------------------

SECRETARIA TÈCNICA

Gina Grifoll	Secretaria Tècnica del CMBS
---------------------	-----------------------------

Introducció

Durant el curs 2023-2024 el Grup d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància i l'Adolescència del CMBS ha concentrat la seva atenció en el benestar digital de la infància i l'adolescència.

Per abordar aquest tema s'han celebrat tres sessions monogràfiques sobre benestar digital, una visita presencial al Centre d'Atenció i Seguiment (CAS) i al Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD) d'Horta Guinardó i una sessió conjunta amb el Grup de Treball de Drogodependències. El treball del grup s'ha completat amb el debat sobre benestar digital en el marc de la Jornada Deliberativa sobre el Pla d'Infància 2021-2030 de Barcelona durant la qual es va presentar la nova etapa del Pla d'infància i es va dur a terme una dinàmica de grups deliberatius al voltant de diversos temes d'oportunitat entre els

quals hi havia el benestar digital de la infància i l'adolescència. Atès que el 22 de març s'aprovava una mesura de govern pel benestar digital en la infància i l'adolescència, el Grup de Treball n'ha emès una valoració per subratllar-ne els punts forts i els punts febles a fi que es tinguin en compte al llarg del seguiment i l'avaluació de la mesura.

En total s'han celebrat vuit sessions de treball, incloses les sessions conjuntes amb altres grups de treball del CMBS.

18 OCT 2023

Acord sobre el pla de treball del curs 2023-2024.

11 DES 2023

Invitació a la sessió del Grup de Treball de Drogodependències sobre entorns digitals i addiccions.

13 DES 2023

Drets digitals versus benestar digital: com conciliem els drets en tensió (I).

24 GEN 2024

Drets digitals versus benestar digital: com conciliem els drets en tensió (II).

29 FEB 2024

Visita al centre d'atenció als usos problemàtics de les pantalles o als trastorns per addicció a les pantalles.

20 MAR 2024

Recomanacions del grup al Govern municipal per avançar en la garantia dels drets dels infants.

16 ABR 2024

Invitació a la Jornada Deliberativa sobre el Pla d'Infància i l'Agenda dels Infants.

2-16 ABR 2024

Temps per a la valoració de la mesura de govern i recollida d'aportacions.

Conclusions, reflexions i propostes adreçades a l'Ajuntament de Barcelona

1. Acompanyar les famílies en la utilització de les eines digitals.

La majoria de les famílies se senten perdudes i amb manca d'eines per acompanyar els seus fills i filles en l'ús de les tecnologies. Les reaccions poden ser diverses, des de la falta de consciència dels riscos de la sobreexposició a les pantalles fins a discursos alarmistes i fatalistes que comporten una negació dels drets dels infants a ser educats i acompanyats en la seva descoberta de l'entorn digital. En tot cas, les famílies sovint se senten desbordades i no saben com acompanyar els seus fills i filles en el món digital. Per abordar aquesta situació, des del grup es proposa desplegar campanyes de sensibilització sobre els riscos associats a l'ús problemàtic de les tecnologies, juntament amb accions

de capacitació i estratègies que ofereixin alternatives a les pantalles. També cal obrir una reflexió a l'entorn de l'ús que fem els adults de les tecnologies i del paper important de ser-ne exemple, en tant que referents adults dels infants i adolescents. Aquestes iniciatives s'han de portar a terme amb una atenció especial als diversos perfils familiars, tenint en compte els eixos de desigualtat i adoptant una perspectiva interseccional.

2. Facilitar eines i recursos al conjunt de professionals que treballen amb infants i adolescents per reconèixer i abordar els problemes relacionats amb els drets digitals i promoure un ús saludable de la tecnologia.

Els professionals són un altre perfil clau en l'acompanyament a infants i adolescents per a un ús saludable de les tecnologies. Per això, cal garantir que disposin de les competències necessàries per fer aquest acompanyament, així com d'eines per identificar els usos problemàtics i de coneixements sobre els serveis de derivació disponibles. Des del grup es proposa incidir, encara més, en la formació de tots els professionals de l'educació, la salut i altres àmbits que treballen amb infants i adolescents. Aquesta capacitació ha d'incidir en temes com els drets digitals i les oportunitats, així com en els riscos associats a les tecnologies i en les estratègies per promoure el benestar digital i obrir una reflexió a l'entorn del seu propi ús de les tecnologies i el seu paper com a referents adults d'infants i adolescents. Així mateix, cal millorar el coneixement i la coordinació entre els serveis i els recursos de la ciutat per facilitar les derivacions i per afavorir la vinculació dels adolescents als recursos del seu territori.

3. Promoure actuacions per fomentar un ús saludable de les tecnologies en la infància i l'adolescència.

Les tecnologies i el món en línia formen part de la identitat i la vida d'infants i adolescents i és imprescindible promoure'n un ús responsable com a eina de socialització i aprenentatge. L'enfocament s'ha de fer en clau de garantia de drets i apostant per l'educació i la prevenció. Per fer-ho, el grup proposa potenciar els espais d'escolta i reflexió des de centres educatius i entitats, que promoguin el pensament crític i la ciutadania digital. Aquesta reflexió s'ha de fer des d'una nova concepció de l'alfabetització digital, més enllà de l'ús de les eines o els dispositius i ha d'abastar aspectes com la protecció de dades, la privacitat o les sortides professionals associades a les tecnologies.

Així mateix, s'insisteix en la importància de facilitar l'accés a informació, assessorament i ajuda professional, i de proporcionar espais segurs on infants i adolescents puguin expressar-se i rebre suport si ho necessiten.

4. Promoure espais d'oci i socialització de qualitat, tant per a infants i adolescents com per a les seves famílies, que comportin una desconexió del món digital.

Els espais de lleure i de trobada són un recurs molt important per a la salut mental en totes les edats, però especialment en la infància i l'adolescència. Per això, des del grup s'insisteix a facilitar espais físics on infants i adolescents es puguin relacionar i socialitzar, de manera que es redueixi el risc d'addiccions a les tecnologies. Les famílies han de tenir alternatives a les pantalles per evitar que esdevinguin la font principal de distracció per als seus fills i filles i es proposa la creació d'espais lliures de mòbil per a tothom (adults inclosos). A més, s'ha de proporcionar una oferta igualitària de lleure que eviti que els infants i adolescents d'entorns més desfavorits es vegin abocats al consum digital per manca d'altres oportunitats.

5. Involucrar els infants i adolescents en el disseny i la implantació de polítiques i programes relacionats amb els drets digitals.

En general, es detecta una tendència a l'adultocentrisme i a no reconèixer les capacitats, els coneixements i l'experiència dels infants i adolescents, que es fa especialment patent en el debat sobre les pantalles. Per assegurar un ús responsable de les tecnologies, s'insisteix en la necessitat d'involucrar els infants i adolescents i d'obrir canals perquè puguin participar activament en la construcció de la ciutadania digital. En aquest procés d'escolta cal garantir la participació d'infants i adolescents de perfils i entorns diferents a fi de desenvolupar unes polítiques realment inclusives. També cal donar veu als infants més petits, que sovint són obviats en les decisions i els debats que els afecten. Propostes per a altres administracions

6. Treballar per superar la bretxa digital, relacionada amb la manca de competències digitals per fer servir els recursos digitals i tecnològics (bretxa d'aprofitament).

Revertir la bretxa digital és clau perquè hi pugui haver un ús responsable de les tecnologies, ja que els dèficits de coneixements i competències poden comportar riscos per a infants i adolescents, com ara l'exposició a continguts perjudicials i addiccions. Les desigualtats

socials amplifiquen la bretxa i les famílies amb menys recursos solen ser les que disposen de menys formació i informació per acompanyar els seus fills i filles en l'accés, l'ús i l'aprofitament de les tecnologies. Per revertir aquesta bretxa, es reclama a les administracions competents que impulsin actuacions d'alfabetització i capaciació adreçades a les famílies d'entorns més vulnerabilitzats. Aquestes actuacions s'han d'abordar de manera coordinada entre Ajuntament, centres educatius i entitats per detectar les mancances dels nuclis familiars amb més dificultats i oferir-los solucions adequades. Això pot incloure l'ampliació de serveis com els punts Òmnia o unes biblioteques amb personal especialitzat que pugui donar suport en tasques escolars o amb altres professionals que puguin ajudar les famílies amb altres tràmits administratius en entorn digitalitzats.

7. Fomentar la creació d'espais digitals segurs per a la infància i l'adolescència.

Des del grup s'insta les administracions competents a impulsar actuacions per regular l'ús de les tecnologies digitals i els espais en línia. Entre altres actuacions que han de dur a terme les administracions, cal treballar per identificar i abordar els continguts sexistes i violents, protegir el dret a la privacitat, vetllar per eliminar els estereotips de gènere, facilitar mecanismes de denúncia i protecció a les víctimes de violència digital, regular les pràctiques d'edició de continguts digitals o promoure eines digitals de codi lliure, i denunciar, des de l'Administració pública, la vulneració actual dels drets de la infància i l'adolescència que fan les grans empreses tecnològiques (les anomenades big tech).

Reptes de futur

Dins el marc del CMBS, el grup de treball ha estat designat com a òrgan consultiu i de la governança de la mesura de govern de benestar digital aprovada per l'Ajuntament de Barcelona el març del 2024. Aquest és, per tant, un primer repte de grup per als anys vinents (acció 32 de la mesura de govern).

Pel que fa als nous reptes que cal abordar durant el proper curs escolar, una derivada dels temes treballats enguany i esmentada per moltes de les entitats i institucions membres del grup són els problemes de moltes famílies amb infants per accedir a una Administració cada vegada més digitalitzada, que dificulta l'accés a ajudes i serveis, fet que, de retruc, impacta negativament en la possibilitat de millorar les condicions de vida dels infants i adolescents que viuen en contextos de més vulnerabilitat. És el que passa, per exemple, amb la campanya de vacances d'estiu, en la qual el tràmit per sol·licitar les beques és únicament digital la qual cosa es tradueix en dificultats d'accés per part de les famílies que pateixen la bretxa digital.

Tanmateix, la decisió es prendrà amb el grup en la primera sessió de treball del nou curs 2024-2025, en la qual es decideixen els temes que es volen treballar i amb quin nivell de profunditat.

7.4 GRUP DE TREBALL DE VEUS CIUTADANES AMB EXPERIÈNCIA EN SERVEIS SOCIALS

COORDINACIÓ

Rosa Balaguer

Directora del Casal d'Infants del Raval

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera

Tècnica referent del CMBS

En el Grup de Treball de Les Veus amb experiència en Serveis Socials han participat en total 26 dones i 21 homes.

Introducció

La missió del grup és conèixer de primera mà l'experiència de persones que han accedit als serveis socials de la ciutat de Barcelona.

Fa més de dos anys el Consell va decidir ampliar la seva perspectiva incorporant la veu de la ciutadania que utilitza els serveis socials. Aquesta iniciativa va ser organitzada amb la col·laboració de grups ja formats, per tal de poder recollir la seva visió pel que fa a l'accés i als serveis socials i la qualitat de l'atenció rebuda. L'objectiu és escoltar les experiències, identificar bones pràctiques i àrees de millora, així com recollir idees innovadores per millorar els serveis socials.

Durant el curs 2023-2024 s'ha continuat treballant amb el format de grups ja constituïts de persones usuàries de diversos districtes de la ciutat. En concret, s'han recollit les veus de diversos centres de serveis socials dels districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Sarrià - Sant Gervasi, Gràcia i Sant Andreu. En total, s'han escollit cinc grups d'acord amb un criteri de diversitat territorial i que alhora tinguessin interès a participar i conèixer el CMBS.

Un aspecte molt destacable i enriquidor de la feina feta és la diversitat de situacions analitzades en aquests grups. Hem treballat amb grups de persones cuidadores, grups de persones adultes i grups de joves, de manera que hem abastat una bona pluralitat de territoris, temàtiques i sectors.

Les persones participants en les sessions han expressat explícitament el valor que els aporten aquests espais d'escolta i participació i han agraït l'oportunitat d'incidir en la millora dels serveis públics en traslladar les inquietuds i els problemes viscuts en primera persona.

Calendari i participants

6 MAIG 2024

Grup de persones grans usuàries del servei "Àpats en companyia" del Casal de Gent Gran de Can Castelló al districte de Sarrià - Sant Gervasi.

22 MAIG 2024

Grup CAI-FE. Grup no constituït formalment en el qual es capten persones del carrer per demanar-los opinió sobre el Centre d'Atenció Integral de la Marina, a la Zona Franca (districte de Sants-Montjuïc).

27 MAIG 2024

Grup de persones cuidadores que formen part del projecte grupal "Sortim" del Centre de Serveis Socials del districte de Sant Andreu.

4 JUNY 2024

Grup de joves que formen part del projecte grupal "Prepara't" del programa d'educadors APC ("A partir del carrer") del Centre de Serveis Socials de la Barceloneta, al districte de Ciutat Vella.

6 JUNY 2024

Grup de persones que formen part del projecte grupal "Temps d'art" del Centre de Serveis Socials Camp d'en Grassot, al districte de Gràcia.

Propostes de millora

1. Reforçar la comunicació en general, els punts d'informació i orientació dels serveis públics, els centres cívics, casals, etc., per orientar millor cap als serveis socials

Un dels aspectes que s'han detectat amb les trobades dutes a terme és el desconeixement generalitzat i la manca d'informació sobre l'abast dels serveis socials, les maneres d'accedir-hi i les prestacions i els serveis complementaris disponibles. Un element que cal tenir en compte és la bretxa digital, que apareix com un impediment important per a l'accés i la comunicació. Des d'aquesta perspectiva s'ha de tenir en compte l'especial incidència en relació a persones grans i persones amb discapacitat.

D'altra banda, es detecta, com a element facilitador, la derivació que es fa als centres de serveis socials des dels centres d'atenció primària, així com des dels centres de dia, les entitats i les comunitats de veïns. Cal destacar el paper de les persones professionals dels centres de serveis

socials i donar-hi visibilitat o donar a conèixer el treball que fan per deixar d'estigmatitzar aquests serveis d'ajuda. Les persones usuàries manifesten que "els fa vergonya" comentar al seu entorn que són ateses pels serveis socials.

2. Millorar els processos d'acompanyament per garantir l'empoderament

Es recomana empoderar i acompanyar la ciutadania i, per fer-ho, cal compartir amb les persones usuàries tots els serveis que s'ofereixen. S'ha de facilitar que es compregui millor el funcionament d'aquests serveis i permetre la presa de decisions per part de les persones ateses. També es demana empatia i evitar dirigir les persones a serveis diferents abans de ser ateses al centre que els correspon: aquest fet es visualitza com un element que provoca malestar i un sentiment d'indefensió (precisament quan el que s'està demanant és ajuda). Un altre aspecte que cal corregir i que apareix sovint és la percepció de desigualtat en l'accés a prestacions, prejudicis dels professionals i discriminació per origen, i manca d'un criteri transparent.

3. Revisar l'atenció en relació a rols de gènere preestablerts

Es reconeix la necessitat i la importància de la mirada transversal de gènere, atès que l'atenció dels serveis socials està molt feminitzada. Així, es demana que es tingui en compte una certa visió de gènere en casos específics, com el dels homes que són cuidadors de persones al seu càrrec. Es planteja una reflexió a l'entorn d'aquesta qüestió, ja que els usuaris manifesten haver patit prejudicis d'atribució d'uns rols i competències predeterminats en funció del gènere.

4. Millorar i ampliar els serveis

Es remarca la necessitat de millorar la comunicació entre usuaris i proveïdors de serveis de suport a domicili: coordinació entre professionals, millora dels fluxos d'informació quan hi ha canvis de professionals, eliminació de l'excés de rotació quan hi ha elements de salut mental que afecten les relacions, etcètera.

Es valora especialment el suport dels professionals de la salut mental i es demana més atenció psicològica per atendre les necessitats emocionals i mentals d'una manera més efectiva.

5. Fer atenció específica a adolescents i joves

Les persones joves reclamen un espai específic i individualitzat per part

dels professionals de l'atenció primària, a fi de poder ser escoltats d'una manera autònoma, sense la presència dels seus progenitors. Valoren l'acompanyament rebut pels educadors a nivell de carrer, però no associen aquests professionals a l'atenció primària.

6. Es valora i es recomana potenciar els espais grupals.

Alguns elements que es reconeixen i es valoren positivament són la tasca duta a terme per part dels grups de tractament, els espais d'activitat compartida o els serveis comunitaris. Els grups de suport són ben valorats pel fet que proporcionen informació útil i suport emocional, i també es destaca especialment el valor terapèutic de les activitats culturals i de grup. Es demana donar continuïtat als grups amb suport. També es recull una proposta sobre la mida dels grups, al voltant de 10-15 persones, per garantir un ambient familiar i de confiança. Finalment, es remarca la solidaritat veïnal sorgida com a eina comunitària de suport entre les persones.

Reptes de futur per al curs 2024/25

- Mantenir el treball amb grups que tenen un bagatge de participació amb un professional de referència que facilita el nostre accés.
- Mantenir l'enfocament en els serveis socials d'atenció primària, com a serveis universals.
- Explorar amb més profunditat algunes de les qüestions sorgides vinculades a col·lectius concrets (adolescents i joves, homes).
- Explorar les veus de persones vinculades a accions comunitàries, on podem trobar més diversitat de situacions, així com un ampli coneixement de l'entorn social.

7.5 GRUP DE TREBALL ENVELLIMENT

COORDINACIÓ

Elena Fernández

Psicòloga, gerontòloga, consultora en desenvolupament d'organitzacions i professionals

Assumpció Ros

Fundació Santa Susanna

MEMBRES ASSISTENTS A LES SESSIONS

Sergi Arenas

UAB, Universitat a l'Abast, Escola de Postgrau

Imma Fernández

Càritas Diocesana de Barcelona

Esther Martín

Departament de Promoció de la Gent Gran. Ajuntament de Barcelona

Eva Morera

Federació d'Entitats d'Assistència a la Tercera Edat – FEATE

Aurora Padilla

Avismon Catalunya

Silvia Portillo

Institut del Treball Social i Serveis Socials - INTRESS

Ester Quintana

Departament de Gent Gran. Ajuntament de Barcelona

Ángel Rodríguez

Consell Assessor de la Gent Gran

Pilar Rodríguez

Associació Benestar i Desenvolupament

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera

Tècnica referent del CMBS

SECRETARIA TÈCNICA

Gina Grifoll

Secretaria Tècnica del CMBS

Introducció

Al voltant del treball d'altres anys sobre els factors que incideixen en les persones grans de la ciutat de Barcelona i Catalunya en general, així com els canvis que tenen lloc amb l'augment de l'esperança de vida d'aquesta etapa del cicle vital, aquest any l'objectiu del Grup de Treball d'Envel·liment ha estat

reconèixer la realitat actual de la diversitat en l'envelliment a la ciutat de Barcelona i, per extensió, a Catalunya.

Aquest curs hem volgut centrar-nos en la interseccionalitat com un fenomen que s'afegeix a la complexitat del procés mateix d'envelliment. De vegades, quan parlem de l'envelliment ho fem des d'un prisma d'homogeneïtat de les persones grans i això no respon a la realitat: fer-se gran també té lloc dins del context de la diversitat en el qual els temes que ens preocupen com a societat afecten directament a com es viu l'envelliment.

Les diversitats que hem treballat durant el curs han estat: envelliment i col·lectiu LGTBIQ+; altres països d'origen; addicions en gent gran (treballat conjuntament amb el Grup de Treball de Drogodependències), i la salut mental (amb el Grup de Treball de Salut).

5 OCT 2023

Repàs del curs anterior, presentació del calendari, noves eines TEAMS. Propostes de treball per al curs 2023-24

9 NOV 2023

Presentació del Pla d'interculturalitat de Barcelona, a càrrec de Ramón Sanahuja, de la Direcció d'Interculturalitat, i d'Anna Lemkow, de la Secretaria Tècnica del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona.

5 FEB 2024

"Envelliment i consum problemàtic de drogues", a càrrec de Xavier Ferrer, director tècnic de la Fundació Salut y Comunitat (FSC) i professor en drogodependències de la Universitat de Barcelona - IL3. Estudi projecte BeTrAD.
Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball de Drogodependències.

14 MAR 2024

Sessió sobre la salut mental i les persones grans a Barcelona, a càrrec d'Esther Colell, del Consorci Sanitari de Barcelona, i Albert Mariné, de la Fundació Congrés Català de la Salut Mental. Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball de Salut.

10 ABR 2024

Visita de bones pràctiques al servei d'atenció a les residències del CAP de Roger de Flor, a càrrec de la doctora Esther Parra. Sessió celebrada conjuntament amb el Grup de Treball de Salut.

11 ABR 2024

Repàs de les sessions anteriors i detecció de necessitats del Grup de Treball.

9 MAIG 2024

Experiències en l'atenció de les persones grans migrades, a càrrec d'Ada Raffalli, coordinadora de CatNova i de l'Asociación de Pensionados y Jubilados de Venezuela en Cataluña (PEJU-CAT).

13 JUNY 2024

Tancament i concreció de les conclusions, reflexions i propostes.

Conclusions, reflexions i propostes

La conclusió principal que ha extret el grup de treball a partir de les sessions dutes a terme amb persones expertes és la necessitat, per part de professionals i de la societat en general, de reconèixer i abordar la diversitat del col·lectiu de persones grans, més enllà de la seva complexitat com a grup de persones ampli i heterogeni.

1. Promoure accions que donin a conèixer la diversitat actual de les persones grans.

Aquesta proposta inclou campanyes de sensibilització i visibilitat de persones d'aquests col·lectius per conèixer, en primera persona, la seva realitat i les seves necessitats.

2. Promoure accions formatives itinerants dirigides tant a professionals com a persones usuàries dels serveis, per tal de garantir una millor comprensió i atenció a les realitats diverses de les persones grans.

Aquesta formació hauria d'incloure la participació de dinamitzadors de casals, professionals de residències i altres serveis dedicats a les persones grans, amb l'objectiu de millorar l'actitud i la capacitat de resposta davant les necessitats diverses d'aquest col·lectiu, sovint invisibles o desconegudes.

3. Donar visibilitat i suport a les associacions i entitats que treballen per a les persones grans centrant-se en els serveis o les accions que fan en algun aspecte de la diversitat, com ara associacions LGTBIQ+ adreçades a la gent gran o que treballin amb persones migrades i grans que estiguin envellint fora del seu país d'origen, per tal de donar-los a conèixer i fer-los arribar a aquelles persones grans que se'n podrien beneficiar.

4. Promoure una jornada per sensibilitzar sobre la realitat de l'envelliment i la seva diversitat.

Organitzar una jornada interseccional adreçada a professionals i ciutadania per aprendre i reconèixer la diversitat i orientar-nos cap a una comunitat més inclusiva i sensible a les necessitats de les persones que tenen unes circumstàncies de vida singulars.

Reptes de futur del grup de treball

El grup s'ha plantejat diversos reptes de futur de cara al curs 2024-2025. El primer de tots és la necessitat de continuar treballant, durant el curs vinent, en la línia de reconèixer i abordar la diversitat de les persones grans, d'agregar nous col·lectius i d'aprofundir en el projecte d'interseccionalitats en tots els àmbits de la societat.

Com a grup de treball, ens proposem continuar en la línia col·laborativa amb altres grups del CMBS, però provocant més el debat i l'intercanvi per treballar cap a propostes o conclusions més concretes. Aquest any les accions compartides han estat formatives i no hem dedicat prou temps a la deliberació i a reptes de futur.

Un aspecte per a la reflexió és la manca de relleu en les persones membres del grup. Es proposa ampliar el grup amb persones grans que formin part de la comunitat, sigui a través d'entitats o d'associacions.

7.6 GRUP DE TREBALL DE SERVEIS SOCIALS

COORDINACIÓ

Manuel Aguilar Professor de l'Escola de Treball Social de la Universitat de Barcelona

MEMBRES ASSISTENTS A LES SESSIONS

Aida Aguilera Banco Farmacéutico

Alicia Álvarez Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya

Jordi Álvarez Fundació Catalana de l'Esplai

Lluís Batlle Departament de coordinació dels CSS i relació amb el territori, Institut Municipal de Serveis Socials

Núria Beltrán Institut Municipal de Serveis Socials

Àngels Canals Consorci de Serveis Socials

Teresa Crespo Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS)

M. Luisa de la Puente Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Anna de Palau Direcció d'Acció Social Territorial i Comunitària de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Sonia Fuertes Comissionada d'Acció Social de l'Ajuntament de Barcelona

Lourdes García Consell de l'Habitatge de Barcelona

Rafael López Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya

Isabel Macarulla Taula del Tercer Sector Social de Catalunya

Miguel Ángel Manzano Expert

Núria Menta Direcció de Serveis d'Intervenció Social. Institut Municipal de Serveis Socials

Raquel Monllor Consell Rector de l'IMPD

Marta Poll	Taula del Tercer Sector Social de Catalunya
Montserrat Saltó	Sindicatura de Greuges de Barcelona
Marta Sanagustí	Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
Lluïsa Sebastià	Càritas Diocesana de Barcelona
Àngels Sogas	Fundació Pere Tarrés
Anna Soler	Direcció de Programes i Recursos Socials Bàsics. Institut Municipal de Serveis Socials
Toni Vilà	Expert

PERSONAL MUNICIPAL

Carme Carrera	Tècnica referent del CMBS
Jordi Sabater	Cap del Departament de Participació Social

SECRETARIA TÈCNICA

Gina Grifoll	Secretaria Tècnica
---------------------	--------------------

Introducció

Aquest curs 2023-2024 ha estat encarat a revisar i debatre sobre la Cartera de Serveis Socials i la seva reforma, i sobre les línies bàsiques de les polítiques locals de garantia d'ingressos.

El format ha estat híbrid, novament, de manera que les persones que no podien assistir-hi presencialment, poguessin participar-hi virtualment.

7 NOV 2023

Presentació i definició dels temes del curs 2023-2024. Sessió de treball interna.

28 NOV 2023

Presentació, debat i consens del calendari del nou curs i els temes per treballar.

26 GEN 2024

Exposició sobre el Grup de Treball de Veus Ciutadanes amb Experiència en Serveis Socials, del curs 2022-2023, a càrrec de Rosa Balaguer, coordinadora del grup.

Exposició i explicació del procés de revisió de la Cartera de Serveis Socials, a càrrec de Lluís Torrens i Manuel Aguilar, coordinador del Grup de Treball de Serveis Socials.

20 MAR 2024

Presentació del document "La reforma de la Cartera de Serveis Socials de Catalunya".

6 MAIG 2024

Presentació de "Programa de dret a uns ingressos bàsics. Polítiques municipals de garantia d'ingressos. L'experiència de la Diputació de Barcelona", a càrrec de Miguel Ángel Manzano.

14 JUNY 2024

Tancament i concreció de les conclusions, reflexions i propostes.

Conclusions, reflexions i propostes

1. Sobre la Cartera de Serveis Socials.

El grup ha valorat la cartera actual, així com el procés que s'ha endegat per actualitzar-la (una revisió que es considera prioritària). Hi ha un consens a assenyalar que, en la seva forma actual, és un instrument molt complex, de comprensió i ús difícils. Una de les raons d'aquesta excessiva complexitat és l'intent de regular massa coses diferents amb un únic instrument: identificar les prestacions dels serveis socials, les seves condicions d'accés, alguns dels seus paràmetres bàsics (ràtios de professionals, per exemple), el tipus d'establiments, els objectes de contractació pública i les responsabilitats de cada nivell de govern.

Aquesta complexitat contribueix a una baixa llegibilitat de la cartera per part de la ciutadania. La seva doble natura d'instrument de presentació a la ciutadania de les prestacions a què té dret o possibilitat d'accés i en quines condicions, d'una banda, i d'eina d'ordenació administrativa interna, de l'altra, fa difícil donar-hi una forma adequada.

També hi ha un consens en el grup sobre l'excessiva rigidesa de la cartera. La cartera hauria d'establir amb claredat el contingut de les prestacions que els serveis socials han de proveir a la ciutadania i en quines condicions generals, però hauria de ser molt oberta sobre les formes concretes d'organitzar aquesta provisió.

En relació amb aquest punt, el grup de treball proposa que l'Ajuntament continuï impulsant aquests canvis en la cartera mitjançant els diversos canals oberts (grups de treball, espais de participació, sessions de treball amb la Generalitat).

2. Les polítiques locals de garantia d'ingressos i la seva relació amb els serveis de suport social

El grup ha tingut oportunitat de conèixer, de la mà de la Diputació de Barcelona, la proposta de polítiques locals de garantia d'ingressos. Aquesta proposta, en la línia de les reformes desenvolupades en diversos municipis i diverses comunitats autònomes, segueix dues vies: la clarificació, ordenació i simplificació dels programes d'ajuts econòmics locals, d'una banda, i la separació de la gestió administrativa d'aquestes prestacions respecte del suport i la intervenció social professional, de l'altra.

Al grup hi ha un consens sobre l'interès d'aquest tipus de reforma, tot i que es reconeix la complexitat de les seves implicacions.

Amb relació a aquest punt, el grup proposa continuar treballant sobre la qüestió i que l'Ajuntament aprofundeixi en les polítiques de reforma d'aquestes prestacions i de les seves formes de gestió prenent com a referència el model d'oficines de gestió diferenciades dels serveis d'intervenció social, així com l'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques de l'Institut Municipal de Serveis Socials.

Reptes de futur del grup de treball

El grup ha de continuar establint els seus objectius i mètodes de treball, tot assumint la complexitat implícita d'enfrontar-se a un tema que sovint és difícil de definir: l'àmbit i les funcions dels serveis socials; un camp de treball molt ampli que pot superposar-se amb quasi tots els altres grups. Això porta sovint a debats de tipus generals que, tot i que són importants i útils, no sempre permeten aprofundir-hi prou i concretar propostes.

Un posicionament que el propi grup defensa és que els objectes de treball seleccionats responguin a les preocupacions i les intencions de desenvolupament de polítiques de serveis socials de l'Ajuntament de Barcelona. El grup hauria de poder debatre i fer aportacions a partir de qüestions plantejades des de la política municipal. Es considera que el fet de no tenir una dimensió operativa, vinculada a les actuacions municipals, pot tenir el risc de convertint el grup en un espai merament deliberatiu sobre polítiques socials en general (que, sens dubte, també té interès), allunyat dels problemes, les inquietuds i les necessitats de la política local de serveis socials a Barcelona.

8

CONCLUSIONS I REPTES DE FUTUR

Hem arribat al final de l'Informe d'incidència. Hem vist les propostes, les observacions i els plans de futur dels grups de treball del CMBS, fruit de la seva implicació social.

Durant els darrers mesos, els grups de treball han anat traçant quin n'ha de ser el rumb: en primer lloc, reforçar i consolidar la seva capacitat d'incidència i fer-ho, especialment, participant en els processos d'elaboració de normatives, mesures de govern i plans d'acció. El seu bagatge d'expertesa, proximitat i coneixement ha de continuar sent una contribució útil i valuosa per a l'Ajuntament, i potser, fins i tot, aquest exercici anual d'elaborar un informe d'incidència i un informe d'acció de govern pot servir de model per fer que altres òrgans de participació posin en pràctica mecanismes similars d'interacció i, d'aquesta manera, enfortim encara més els mecanismes de participació.

Un altre repte de futur amb el qual també s'ha començat a treballar és aprofundir en l'establiment de sinergies i d'espais de coordinació entre grups de treball i, anant més enllà, entre el CMBS i altres òrgans de participació de la ciutat. De fet, després de compartir els informes del CMBS (l'Informe d'Incidència i l'Informe d'Acció de Govern) amb altres consells sectorials, han estat valorats de forma molt positiva i fins i tot hi ha alguns òrgans de participació que han mostrat la seva voluntat d'adherir-se i participar en algun grup de treball.

El treball col·laboratiu aporta experiències noves, enriquiment mutu, capacitat d'innovació i obertura de mires; facilita la transversalitat i compartir coneixement i, per tant, és una via que continuarem explorant, també amb

una mirada atenta al nostre entorn metropolità.

L'impuls a aquestes dinàmiques es veu reforçat per l'organització de trobades i xerrades i les visites que els grups fan a equipaments i a entitats: una mostra més de la inquietud i de les ganes d'aportar de les persones que en formen part, i que els proporcionen un millor coneixement dels reptes, els recursos i les fórmules de treball que es poden aplicar.

Un altre aspecte destacable és la visibilitat que aquest Informe d'Incidència proporciona, pel fet de recollir una àmplia diversitat de temes socials que interpel·len a l'Administració, la qual, al seu torn, en pot fer seguiment a través de les seves direccions i departaments implicats. En relació a això, és especialment rellevant la tasca duta a terme pel Grup de Treball de les Veus Ciutadanes de donar a conèixer el CMBS en els grups en què ha participat.

Aquestes línies de treball són les que han de vertebrar el treball del CMBS en els anys vinents i que permetran que el CMBS continuï sent, com fins ara, un dels espais de participació més reconeguts i arrelats de la ciutat.

INFORME D'INCIDÈNCIA

del Consell Municipal
de Benestar Social

Consell Municipal de Benestar Social

Més de 20 anys treballant junt a l'Àrea Social a Barcelona

